

Oss Emellan

Medlemstidning IF Metall Örebro län

PORTRÄTTET

Anna Galistel

är vice ordförande för klubben
vid Epiroc Rock Drills AB
med ca 590 medlemmar

REPORTAGE:

03 PENSIONÄRER I ARVIKA

04 STREJKEN PÅ TESLA

11 VIKTIGT RÖSTA I EU-VALET 2024

ÖKA DINA FACKLIGA KUNSKAPER

Hela kursprogrammet
för 2024 - ta ur bilaga

EXTRA GOTT I MATLÅDAN

Kycklingfilé med
rostade grönsaker

GREGER KAMMERLAND:

"Vi står utanför Tesla
så länge det krävs"

MEMLISTIDNING FRÅN
IF METALL ÖREBRO LÄN

Nr 4

DECEMBER 2023

Greger Kammerland
Avdelningsordförande

”Vi kommer att stå utanför Tesla så länge det krävs”

skrivande stund är vi i konflikt gällande kollektivavtal på Tesla. Agendan är att svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige och att arbetarnas arbetsvillkor ska vara lika bra eller bättre, oavsett vilken arbetsgivare du har. Om det exempelvis händer något på jobbet står du ganska ensam om du inte har något kollektivavtal. Det kan handla om att du skadar dig och blir sjukskriven en längre tid från arbetet. Då missar du en massa pengar i ersättning.

Vi har en helt fantastisk uppslutning för att ställa upp som strejkvakter. Vi är på plats och pratar med människor och informerar om varför vi står där. Vi har ett schema och fler förtroendevalda vill gärna hjälpa till. Vi kommer att stå utanför Tesla så länge det krävs.

IF Metall brukar inte strejka, det som händer är ovanligt. Jag har på mina 25 år som förtroendevald aldrig varit med om något liknande. Kommer knappt ihåg när något så här stort hände senast.

En rejäl strejk för att påminna om vad

fackligt arbete egentligen handlar om. Att våra rättigheter aldrig går att ta för givna. Oavsett vilket är det dags igen. Ett nytt amerikanskt storföretag är motsträvt att ta seden dit det kommer.

Vanligen samarbetar man med företagen om gemensamma lösningar. Alla vet att ordning och reda på arbetsmarknaden är bra för alla och viktigt för Sveriges ställning som industrination. Vi har försökt i fem år att få till ett avtal med Tesla utan att ha någon framgång.

Elon Musk tog med Tesla till Sverige för att etablera sig som ett framtidsföretag. Istället har de hittills inte visat att de vill ha någon framtid i Sverige. I Sverige har vi en unik modell, ”den svenska modellen”, där det är arbetsmarknadens parter som bestämmer genom sina gemensamma kollektivavtal. Vi har inte reglerat genom lag minimilöner eller vad du ska ha i ersättning vid övertid.

Denna strejk är viktigt för alla oss, nu och för framtiden.

INNEHÅLL OSS EMELLAN

- 3 Pensionärer besökte Arvika
- 4-5 Strejken på Tesla
- 6 Nytt i medlemsförsäkringen
- 7-10 Kursprogrammet för 2024
- 11 Därför ska du rösta i EU-valet 2024
- 12-13 Anna Galistel porträtteras
- 14 I backspegeln - krönika
- 15 Håkans kök
- 15 Sudoku
- 16 Aktuellt, Medlemskrysset.

Omslagsbild:
Anna Galistel är vice ordförande för klubben vid Epiroc Rock Drills AB. Foto privat

EXPEDITIONENS ORDINARIE ÖPPETTIDER:

Måndag-torsdag 08.00-12.00 samt 13.00-16.00
Fredag 08.00-12.30
Vid tillfälliga ändringar av öppettider se hemsidan/Facebook/Instagram. **Jul- nyårsöppet se sidan 16.**

Post- och besöksadress:

IF Metall Örebro län
Bettorpsgränd 10
703 69 Örebro

Telefon: 019-19 93 50
E-post: orebrolan@ifmetall.se
Hemsida: www.ifmetall.se/orebrolan

A-kassan:

010-19 89 000

Tidningen Oss Emellan ges ut av IF Metall Örebro län
Ansvarig utgivare är Jennie Nylund.
Utformning/tryckoriginal: Bildmakarnamedia.se

Printo Welins, Örebro MILJÖMÄRKT trycksak 3041 0236

Vi backar de Tesla-anställda i kampen för kollektivavtal

Medlemsförmåner

Vill du se till att alltid ha koll på aktuella medlemserbjudande? Då är det toppen att prenumerera på nyhetsbrev från LO Mervärde. På lomervarde.se kan du gå in och anmäla din e-postadress. Skrolla ner lite längre ned på startsidan så hittar du formuläret.

Tips för nya jobbet!

Du som förtroendevald, medlem och arbetskamrat har en viktig roll när någon kliver in på sitt första jobb.

Saker som är självklara när man jobbat ett tag är viktiga att berätta för alla nya och speciellt när man kommer som ung. Här är några saker som alltid är viktiga att tipsa och ge stöd om:

- Anställningsbevis
- Rätt ålder, rätt plats
- Semesterersättning
- Skatt och jämkning
- Lönebesked
- Arbetsintyg

På lo.se/kollpajobbet hittar du svar på vanliga jobbfrågor, konkreta tips och sådant som kan vara bra att tänka på - före, under och efter en anställning. Tipsa nya arbetskamrater om sidan.

A-kassans telefonnummer

Du når IF Metalls A-kassa på telefonnummer 010-19 89 000.

Stämmer dina kontaktuppgifter?

Är du säker på att din e-postadress eller telefonnummer finns i medlemssystemet? Logga in på medlemssidorna på ifmetall.se redan idag, gå in under "Dina uppgifter" och lägg till saknade eller felaktiga kontaktuppgifter.

Text och bild: Tord Turesson

Intresserade besökare ser en vävstol i arbete vid Klässbols linneväveri.

Pensionärer till Arvika för att se rallybilar, vedspisar och vävstolar

Resans mål den här gången var Arvika Fordonsmuseum, Klässbols Linneväveri samt som avslutning silversmeden Schülzer, strax utanför Klässbol.

Det lite ovanliga med denna resa var att antalet deltagare var färre på första resan än på den andra. Det brukar vara tvärtom.

Arvika Fordonsmuseum blev en positiv överraskning med dess mångfald av fordon. Det visades allt från cyklar, motorcyklar och bilar och från olika tidsepoker. Dessutom erbjöds en utställning om utvecklingen på företaget Thermia, från vedspisar till dagens

värmepumpar. Vi fick en bra guidning.

En del tid lades på Per Eklunds olika bilar som står på museet. Museet äger bara en bil från 1930-talet som från början hade S1 som registreringsnummer utan att vara landshövdingens bil.

En del av fordonen där ställs ut av riktiga bilentusiaster.

Resans lunch serverades på Gate Gästgiveri innan färden gick vidare till Klässbols Linneväveri.

Även där blev vi guidade om både väveriet och dess historia samt deras produkter. Det blev en del handlat på Klässbol och några handlade även hos silversmeden.

Så resan stillade en del av allas olika intressen.

Givetvis blev det kaffe och smörgås på uppresan och kaffe med kaka som avslutning i Arvika. Vi fick en önskan angående vårens resa om en bensträckare på hemresan, vilket det blev även på denna resa.

Vårens resor är planerade till Oxelösund och Femöresfortet, som är en militäranläggning, samt ett besök på Skavsta Flygmuseum. Så vi får hoppas att vi ses på denna resa.

Facit

6	3	8	2	5	9	4	1	7
9	2	1	6	4	7	8	5	3
4	5	7	8	3	1	9	2	6
2	8	3	4	1	6	7	9	5
7	1	6	5	9	2	3	8	4
5	9	4	3	7	8	1	6	2
3	4	9	1	6	5	2	7	8
1	6	2	7	8	4	5	3	9
8	7	5	9	2	3	6	4	1

IF Metall i strejk på Tesla

Strejkvakter – vilket fantastiskt jobb ni gör!

Här får ni ett axplock av bilder från strejkvakternas vardag!

Det är många som kommer på besök, en hel del glatt tutande från bilar som tycker det är bra att vi står upp för kollektivavtal och den svenska modellen.

IF Metall har sedan 27 oktober strejkat på Teslas svenska verkstäder runt om i landet. I Örebro har vi en verkstad som vi sedan dess strejkat utanför, detta för att de inte vill teckna ett kollektivavtal.

Men varför är det så viktigt med ett kollektivavtal?

Kollektivavtal är grunden för den svenska arbetsmarknadsmodellen. Det innebär att de fackliga organisationerna och arbetsgivarorganisationerna bestämmer spelreglerna på arbetsmarknaden, utan inblandning från stat och politiker. I Sverige omfattas cirka nio av tio arbetstagarare av kollektivavtal.

I kollektivavtalet ingår lön, anställningsform, avtalspension, arbetstid, semester och uppsägningstider. Således drar arbetsgivarna nytta av branschspecifika, långsiktiga och stabila spelregler.

Kollektivavtalen förhandlas branschvis och de anställda garanteras de löner och arbetsvillkor som är standard inom hela sektorn. Detta gör det möjligt för företag att verka på lika villkor, samtidigt som man undviker risken för att någon enskild arbetsgivare snedvrider konkurrensen inom branschen genom dåliga villkor för sina anställda.

Förändring i din medlemsförsäkring 2024

Peter Wetterberg, ny trygghetsansvarig på avdelningen, samt Mikael Romell från Folksam, berättar lite om förändringarna som kommer gälla i din medlemsförsäkring från 1 januari.

Vad är det som händer 2024?

– IF Metalls kongress röstade igenom en komplett olycksfallsförsäkring vilket innebär att de som tecknat tillägget för 19 kr/månad inte längre behöver betala det. Försäkringsbeloppet ökar från 200.000 kr till 1.000.000 kr och det gör att ersättningarna ökar för kvarstående besvär efter en olycksfallsskada på fritiden, berättar Peter Wetterberg.

Behöver man göra något själv för att få tillägget?

– Nej, efter 1 januari 2024 kommer det ingå i medlemsavgiften

Ytterligare en förändring sker från 1 januari 2024. Vad innebär den?

– Sjuk- och efterlevandeförsäkringen, som är en valfri försäkring, kommer kunna tecknas med valbara belopp eller om man

Har ni frågor angående försäkringar kontakta Peter Wetterberg eller Mikael Romell.

vill höja sin befintliga försäkring, berättar Mikael Romell.

Vilka alternativ finns det?

– Du kommer att kunna höja din livförsäkring från 250.000 kr till 500.000, 1.000.000 eller 1.500.000 kr.

Till en mycket fördelaktig kostnad och utan att lämna hälsodeklaration kommer du att kunna höja din försäkring till vad du behöver efter ditt behov.

Man kommer också att kunna höja den extra sjukpenningen och dubblera diagnoskapitalet.

Det man tidigare fick teckna dyra individuella försäkringar för, löser man efter årsskiftet med en enkel komplettering till din gruppförsäkring i IF Metall.

Hur kan man teckna denna försäkring på enklaste sätt?

– Enklast tecknas den i en rådgivning med Folksam eller genom att ringa in till kundservice. Den kommer också att kunna tecknas på folksam.se

Något mer att berätta om?

– Ja, att under januari-mars kommer det vara en kampanje-

riod där man kan teckna försäkringen med en kortare begränsningsperiod (3 mån istället för 12 mån)*.

Obs! En del arbetsplatser har tecknat lokala avtal. För att få mer information om det kontakta din lokala fackliga företrädare.

Har du fler frågor kontakta IF Metall Örebro län eller Folksam:

orebrolan@ifmetall.se eller Mikael Romell mikael.romell@folksam.se

De blåa beloppen kostar idag 75:-/mån.

Att höja t.ex. livbeloppet till 1.000.000 skulle kosta totalt 103:-/mån

* Särskild begränsning = Tid då försäkringen gäller under begränsat innehåll-

2024

Möjlighet att höja beloppen på Sjuk och efterlevandeförsäkringen

Livförsäkringen	250.000 kr			
Höja till	500.000 kr	1.000.000 kr	1.500.000 kr	
Sjukförsäkringen	2.200 kr/mån			
Höja till	3.000 kr/mån	4.000 kr/mån	5.000 kr/mån	
Diagnosen	50.000 kr			
Höja till	100.000 kr			

Individen bestämmer sig för vilket moment som ska höjas
Premien betalas för utökningen

Kurskalendarium

IF Metall Örebro län

2024

Utbildning är verktyget som gör att du förstår det som händer och sker på arbetsplatsen och i samhället. Dina rättigheter, möjligheter, skyldigheter och val. Att du hänger med helt enkelt.

Har man valts till ett uppdrag på jobbet är man förtroendevald och då är utbildning en förutsättning för att klara av arbetsuppgiften. Avdelnings- och skyddsombud eller klubbstyrelseledamot, alla behövs och ska gå utbildning i steg. Vår utbildningsstege består av olika kurssteg, se illustrationen till höger.

Skyddsombud går kursen Bättre arbetsmiljö, BAM, 5 dagar.

Utöver dessa utbildningar finns bl.a. funktionärsutbildning som kassör, sekreterare eller valberedningsutbildning.

Det finns även fördjupningskurser på central nivå, se www.ifmetall.se och klicka fram fackliga studier.

MEDLEM I FACKET

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
12-14 feb	IF Metall Örebro	2 feb
20-22 maj	Lindesberg (ABF)	26 apr
2-4 sep	Örebro (ABF)	9 aug
21-23 okt	Örebro (ABF)	27 sep
9-11 dec	Örebro (ABF)	15 nov

Målgrupp: Medlemmar i IF Metall
Innehåll: Medlem i facket ger dig de första grundläggande kunskaperna om den fackliga organisationen dess historia. Medlemskapets värde och din roll på arbetsplatsen diskuteras. Hur du kan vara med och påverka ett bra samhälle med pensioner trygghetsförsäkringar bra arbetsmiljö.
Ledighet: Deltagarna söker studieledigt hos arbetsgivaren senast 14 dagar före kursstart.
Ersättning: Deltagarna får ett skattefritt stipendium på 1000 kronor per dag. IF Metall betalar ev. resekostnader.

MEDLEM I FACKET 2

VIDAREUTBILDNING

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
18-20 mars	Örebro (ABF)	23 feb
9-11 sep	Örebro (ABF)	15 nov

FACKET, FÖRSÄKRINGAR OCH PENSION

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
2-4 april	IF Metall Örebro,	4 mars
18-20 dec	IF Metall Örebro	15 nov

Målgrupp: Kursen riktar sig till medlemmar som vill lära sig mer om vad medlemskapet innebär, samt om försäkringar och pensionsinnehåll. Vad innebär mitt medlemskap? Vad har jag för försäkringar? Vad händer när jag blir pensionär? Kan jag sluta innan jag fyller 65? Har jag möjlighet att påverka min pension?
Ledighet och ersättning: Förtroendevalda söker ledighet enligt FML §6 senast 14 dagar innan ledighet. IF Metall ersätter för förlorad arbetsförtjänst. Icke förtroendevalda söker ledigt enligt studieledighetslagen, och får stipendium på 1000 kr/dag.

JÄMSTÄLLDHETS-UTBILDNING

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
4+18 apr	Örebro (ABF)	4 mars
28 okt+4 nov	Örebro (ABF)	4 okt

MEDLEM 55 +

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
6-8 feb	Örebro (ABF)	12 jan
23-25 apr	IF Metall Örebro	28 mars
11-13 juni	Örebro (ABF)	17 maj
10-12 sep	Örebro (ABF)	16 aug
29-31 okt	IF Metall Örebro	4 okt
26-28 nov	Örebro (ABF)	1 nov

Målgrupp: Medlemmar runt 55 år
Innehåll: Vad händer när jag blir pensionär? Kan jag sluta innan jag fyller 65? Har jag möjlighet att påverka min pension? Har jag/vi råd att bo kvar? Vi får besök av bl.a. Folksam, Fonus m.m. Och du får hjälp att reda ut en del frågetecken.
Ledighet: Deltagarna söker studieledigt hos arbetsgivaren senast 14 dagar före kursstart.
Ersättning: Deltagarna får ett skattefritt stipendium på 1000kr/dag.

BÄTTRE ARBETSMILJÖ (BAM)

Datum	Plats	Sista anmäln.dag
26-27 mars+16-18apr	Örebro (ABF)	1 mars
15-16 maj+28-30maj	Örebro (ABF)	19 april
18-19 sep+1-3ok	Örebro (ABF)	23 aug

ÖVRIGA ARBETSMILJÖUTBILDNINGAR:

Arbetsmiljö i praktiken 18+25 mars + 8-9 april	IF Metall Örebro	19 feb
Vidareutbildning för skyddsombud 6-8 maj	Örebro (ABF)	12 april
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) 7-8 nov	(ABF)	11 okt
Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) 14-15 nov	Örebro (ABF)	18 okt

AGERA

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
Agera 20-23 maj+10-12juni	IF Metall Örebro	26 apr
Agera 23-26 sep+14-16ok	IF Metall Örebro	5 aug

Målgrupp: Förtroendevalda på klubbnivå, men också avdelningsombud och skyddsombud.
Innehåll: Grundläggande kunskaper om:
 - IF Metalls organisation
 - Arbetarrörelsens värderingar
 - Arbetsrätt och kollektivavtal
 - Agerande arbetssätt
 - Samhällets trygghetssystem
Förkunskaper: Vald på jobbet.
Ledighet och förlorad förtjänst:
 Steg 1: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML och förlorad förtjänst betalas av IF Metall.
 Steg 2: Deltagarna söker även ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML. IF Metall betalar ev. resekostnader.

VALD PÅ JOBBET

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
26-28 feb	Örebro (ABF)	2 feb
13-15 maj	Örebro (ABF)	19 apr
3-5 juni	Örebro (ABF)	10 maj
26-28 aug	IF Metall Örebro	2 aug
14-16 okt	Örebro (ABF)	20 sep
2-4 dec	Örebro (ABF)	8 nov

Målgrupp: Fackligt förtroendevalda
Innehåll: Din roll som förtroendevald, hitta engagemang och ledarskap. Den tar även upp de viktigaste frågorna om fackets idé, den svenska modellen och kollektivavtalet. Dina rättigheter som facklig förtroendevald och det fackliga löftet.
Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML.
 IF Metall betalar ev. resekostnader.

FUNKTIONÄRS-UTBILDNINGAR

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
Utbildning för sekreterare 27-28 maj	IF Metall Örebro	22 apr
Utbildning för revisor/kassör 30-31 maj	IF Metall Örebro	22 apr
Utbildning för klubbordförande 3-4 juni	IF Metall Örebro	10 maj
Valberedningsutbildning 17-18 juni	IF Metall Örebro	17 maj

LAGAR I ARBETSLIVET

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
Kurstillfälle nr 1 Lagar i arbetslivet del 1 16-18 april	IF Metall Örebro	18 mars
Lagar i arbetslivet del 2 (fortsättning) 6-8 maj	IF Metall Örebro	
Kurstillfälle nr 1 Lagar i arbetslivet del 1 2-4 sep	IF Metall Örebro	16 aug
Lagar i arbetslivet del 2 (fortsättning) 1-3 okt	IF Metall Örebro	

Målgrupp: Ledamöter i klubbstyrelser, kontakombud och avdelningsombud.
Innehåll: Viktiga regler i MBL, LAS, diskrimineringslagen samt viktiga delar i FML, föräldraledighetslagen, kvittningslagen, semesterlagen och studieledighetslagen. Även historisk förståelse för lagarna.
Förkunskaper: Vald på jobbet, Agera och Kollektivavtalet.
Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FM

Häng med i snacket i samhället och på jobbet. Gå en facklig kurs!

ÖVRIGA UTBILDNINGAR

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
Uppsökariutbildning, 5-6 feb	IF Metall Örebro	8 jan
Uppsökariutbildning, 25-26 nov	IF Metall Örebro	25 okt

Målgrupp. Du som är förtroendevald, och har gått kurserna Vald på jobbet och Agera.
Ersättning och ledighet. Kursen går enl. Förtroendemannalagen § 6 och 7, det innebär att IF Metall betalar förlorad arbetsförtjänst.
Kursinnehåll: Skapa insikt och öka förmågan att samtala om medlemskapets värde. Att vi gemensamt tar fram argument för att kunna argumentera.

FÖRHANDLARUTBILDNING

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
11-14 nov	IF Metall Örebro	11 okt

Målgrupp: Förtroendevalda, ledamöter i klubb, avdelnings- och skyddsombud som har uppdrag att förhandla med arbetsgivaren.
Innehåll: Utformning av förhandlingsframställan och förhandlingsprotokoll. Förhandlingsordning och tidsgränser vid olika tvister. Upprärande, be- teende och regler i samband med förhandlingar.
Förkunskaper: Agera, Kollektivavtalet, Lagar i arbetslivet.
Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i fyra dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML.
 IF Metall betalar ev. resekostnader.

KOLLEKTIVAVTALET

Datum	Plats	Sista anmälningsdag
27-29 maj	IF-Metall Örebro	22 april
7-9 okt	IF Metall Örebro	6 sep

Målgrupp: Ledamöter i klubbstyrelser, kontakombud och avdelningsombud.
Innehåll: Hur ett avtal förhandlas fram, processen bakom ett riksavtal och skillnaden mellan avtal och lag. Även tillämpningar och tolkningar av kollektivavtalet samt bestämmelser som gäller på din arbetsplats.
Förkunskaper: Vald på jobbet och Agera.
Ledighet och förlorad förtjänst: Deltagarna söker ledighet i enlighet med 6 § FML i tre dagar och förlorad förtjänst betalas av arbetsgivaren i enlighet med 7 § FML.
 IF Metall betalar ev. resekostnader.

SÅ ANMÄLER DU DIG:

- Anmäl dig senast 14 dagar före startdatum.
- Anmäl dig via din medlemsida på IF Metalls hemsida, till studieorganisationen på din arbetsplats eller till avdelningen.
- Om du är allergisk eller behov av specialkost meddela detta vid anmälan.
- Sök studieledigt av din arbetsgivare i samband med anmälan, senast 14 dagar före kursstart.

ANMÄLAN TILL:

IF Metall Örebro Län
Tel: 019-199350
E-post:
orebrolan@ifmetall.se

Har du frågor – kontakta studieorganisationen på avdelningen:
070-8879846

INFÖR KURSSTART:

Tänk på att om IF Metall står för förlorad arbetsförtjänst så måste du ta reda på vad din faktiska förlorade arbetsförtjänst per timme är för de dagar du skall vara på kurs och då utan semesterersättning eftersom du får det från IF Metall.

Det brukar vara enklast att ringa lönekontoret och be om den uppgiften. Kom ihåg att i god tid före söka ledigt hos din arbetsgivare och senast 2 veckor före kursstart.

ÅTERBUD:

Prioritera dina studier och om förhinder ändå uppstår – lämna återbud i god tid, så vi slipper använda medlemsavgifterna till onödiga avbokningskostnader.

STUDIELEDIGHETSLAGEN

Enligt studieledighetslagen har du rätt till tjänstledighet för studier om du varit anställd hos samma arbetsgivare de senaste sex månaderna eller sammanlagt minst tolv månader under de senaste två åren (så kallad kvalificeringstid). ... Det krävs att arbetsgivaren har beviljat din ledighet för att den ska börja gälla. Här nedan ser du kortfattat vilka rättigheter du har.

ALLMÄNNA STUDIER

Enligt studieledighetslagen har arbetstagare som varit anställd i 6 månader eller 12 månader under de senaste 2 åren vid ledighetens början rätt till ledighet för studier. Sök ledigt senast 6 månader innan kursens start vid längre tids studier.

FACKLIGA STUDIER

Rätt till ledighet för fackliga studier. Här finns inga krav om anställningstid.

Förtroendemannalagen ska användas för de förtroendevalda som anmäls till arbetsgivaren.

Enligt § 6 i FML har en förtroendevald rätt till den ledighet som fordras utan ersättning.

Enligt § 7 i FML har en förtroendevald rätt till den ledighet som fordras med bibehållna lön och anställningsförmåner.

Sök ledigt från arbetsgivaren senast 2 veckor innan kursens start.

IF METALL ÖREBRO LÄN SAMARBETAR MED ABF
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) är Sveriges ledande studieförbund. Vi erbjuder studiecirklar, kurser, föreläsningar samt kulturarrangemang i alla landets kommuner.

STUDIEKOMMITTÉN

Kommittén består idag av:

Håkan Sääf
hakan.saaf@ifmetall.se

Christian Holmberg
christian.holmberg@live.se

Tommy Eklund
tommy.eklund@telia.com

Ida Asklund
ida.asklund@epiroc.com

Vi vill bli fler!
Vill du bli en av oss?
Kontakta oss!

Vid frågor eller funderingar utöver anmälan, kontakta gärna någon från studiekommittén

Därför röstar vi i EU-valet

Ökad handel. Sverige är ett av de länder i världen som är utlandsberoende på grund av den stora delen export och import. Mer än hälften av alla varor och tjänster som produceras och framställs i Sverige säljs utomlands och nästan hälften av allt vi förbrukar kommer utifrån. Ett litet land som Sverige är mer beroende av frihandel än större länder för att uppnå välbstånd.

Internationell handel för oss inom industrin gör det möjligt att leverera varor och sälja våra produkter i många länder som skulle vara en stor förlust för oss om vi stod utanför EU. Det gör att vi kan vara konkurrenskraftiga och skapa mer utrymme för etableringar och omställning i Sverige. En öppen världshandel har lyft Sverige och många andra länder från fattigdom till välbstånd.

Efter vårt medlemskap ökade exporten med 140 procent och importen steg med 180 procent. Sedan år 2000 har EU tecknat frihandelsavtal med ca 65 länder eller partners, vilket är uppskattat av Sverige som exportland. Inom svensk tillverkningsindustri bedriver nästan 80 procent av företagen med minst 10 anställda import och/ eller export av varor.

Fler jobb till Sverige

Sverige är en attraktiv plats för utländska företag att etablera sig i. Dels för vi har välutbildad arbetskraft samt en marknad med bra villkor. Mellan år 1994 och 2015 ökade antalet anställda i utlandsägda företag med 159 procent motsvarande 392 000 personer. Sverige är en bra plats för etableringar som vill nå ut i EU. Allt fler stora industrietableringar växer fram i Sverige. För IF Metall och våra medlemmar

är det en bra utveckling framåt för vårt arbete med grön omställning inom industrin, att få vara en del av den resan tillsammans med resten av EU.

Regioner i centrum

I och med vårt EU medlemskap kom svensk regionalpolitik att ta nya former. Den stora förändringen låg i att staten inte längre utsåg vilken del av landet som skulle få regionalbidrag. I ramen för EU:s regionalpolitik (s.k. sammanhållningspolitik), behöver regionen för att kunna få ta del av EU:s fonder själva ta fram en utvecklingsplan tillsammans med andra aktörer som lokala företag, föreningar och kommuner. Idag sker olika samarbetsforum och nätverk för att öka attraktiviteten

för industrins utveckling för att möta framtidens kompetensbehov och omställningen i industrin.

Svenska livsmedel

Svenskt jordbruk var på väg att förlora allt offentligt stöd vid 1990-talets början. EU-medlemskapet 1995 innebar en skarp sväng tillbaka till offentligt stöd. Det har gett många svenska jordbrukare en chans att klara sig i en tuff konkurrens med rivaler som odlar i mer gynnsamt klimat.

Det här är en del av många anledningar till att vi bör rösta.

Skyddsombud träffades för att lära mer om säkerhet på arbetsplatsen

Den 13:e november samlades ca 80 skyddsombud från 16 olika företag för en dag med föreläsning, information och kontaktbyggande på Scandic Väst i Örebro.

Daniel Hellkvist som arbetar på arbetslivsenheten på förbundskontoret pratade om arbetsmiljö

men även om den pågående Tesla-konflikten. Andra ämnen som lyftes under dagen var OSA - Organisatorisk och social arbetsmiljö, klimatfrågan, framtidens industri och AI. Det är en uppskattad träff som bidrar till att våra arbetsplatser blir en smula säkrare för varje gång den hålls.

Anna Galistel

Brinnande intresse för fackliga frågor har lett till förtroendeuppdrag.

Anna arbetar idag på Epiroc Rock Drills AB, och är vice ordförande för klubben på företaget. Epiroc har ca 590 medlemmar och är fördelat på driftställen runt om i Örebro. De finns på söder i Örebro, Nasta, Holmen, Norra bro och Kvarntorp.

Anna är uppvuxen i Brevensbruk. Där har hon även under en period arbetat i vuxen ålder som parkarbetare.

Hon utbildade sig på Virginska skolan under gymnasietiden till barnskötare, men jobbade mest som det under vintrarna då hon som säsongarbetare var arbetslös. Hon har även hunnit med en sejour som parkarbetare i Kumla kommun. Efter det blev hon tipsad om att söka arbete genom Uniflex, och fick i och med det börja jobba på Volvo CE i Hallsberg. Där hann hon både med att jobba i cylinderverkstan men även i förmonteringen till hyttmonteringen. Anna sa alltid när hon arbetade ute bland parkerna att hon aldrig skulle kunna tänka sig att arbeta i en fabrik – men där fick hon tänka om.

Anna bor idag på en gård utanför Fjugesta med sin familj och sina islandshästar. Hästarna är det stora intresset och det är med dem som hon finner sinnesro. Innan barnen kom tävlades det lite med hästarna, men med utökande av familjemedlemmar har det fått stå tillbaka. Någon gång vill hon ta upp det igen men just nu njuter hon av deras sällskap och att sköta dem hemma på gården.

Anna Galistel

Anna började på Epiroc redan innan ekonomikrisen 2008 men med varsel tog det till 2010 tills hon var tillbaka och blev tillsvidareanställd. Inte långt därefter blev Anna förtroendevald och då som skyddsombud. Som montör var hon en i mängden, men som skyddsombud gav det henne möjlighet att få påverka och hjälpa andra. 2015 blev Anna tilldelad pris av Epirocs president för underjordsdivisionen, för hennes arbete med just skyddsfrågor och det är ett diplom som sitter på väggen på hennes plats på klubbexpeditionen, vilket hon är stolt över.

Från årsmötet i mars 2023 är Anna nu vice ordförande i klubben. Det fackliga arbetet är ett brinnande intresse, vilket har lett henne till det förtroendeuppdrag hon nu besitter. Just nu går Anna massor med utbildningar, precis

hemkommen från en rehabutbildning med härliga kursledare från IF Metalls förbund. Anna jobbar mycket med rehabfrågor och klubben står inför en generationsväxling med mycket kunskap som går i pension, så det är mycket att sätta sig in. Även om hon inte arbetat så mycket innan med kollektivavtalet börjar hon landa i allt vad det innebär med att vara vice ordförande. I början kände hon sig obekvämt och Anna menar:

– Det blev ett så stort ansvar direkt, jag gick från styrelselev till viceordförande över en natt kan man säga.

Det finns ett stort stöd i klubben, både i styrelsen där de kan ventilera med varandra. Men också hos medlemmarna som hon känner en stor stöttning ifrån. Anna är också med i klubbens tidningsgrupp, där de är minst tre stycken som är ute varje kvartal för att dela avdelningstidningen "Oss Emellan" till alla medlemmar, på alla driftställen.

– Det är ett roligt uppdrag som uppskattas jättemycket av medlemmarna, säger Anna. Det är så härligt att kunna träffa alla och fånga upp frågor och funderingar. Det är sådant som driver klubben framåt och med den stora organisationen och geografiska storleken är det ett perfekt verktyg att få möjlighet att träffas.

Något som många kanske inte vet är att Anna älskar spökjakter! Hon tittar på tv-program, lyssnar på spökpoden, en app på telefon som gör emf (elektromagnetiskfält) mätningar. Hon tipsar även om ett besök på laxton ghost swedens hemsökta museum i Borås.

**Text: Jennie Nylund
Bild: Conny Dahlin och privat**

Anna ute i verksamheten på Epiroc i Örebro.

"Ledordet är förhandlingar"

Förhandlingar som IF Metall gör med arbetsgivare innebär inte att "bara begära mer". Vilka förutsättningar är det som styr eller vilket förhandlingsutrymme finns det? Det ska ställas mot vad som förväntas av medlemmarna och förståelsen kring vad som är tänkbart att uppnå samt vad det får kosta, då det kan innebära att vi behöver ge något tillbaka till arbetsgivaren för att uppnå våra mål. Det kan vara en arbetsuppgift som behöver utföras eller en justering av arbetstid för att få bättre överlappningar mellan skift.

Kort förklarar handlar förhandlingar mellan parterna (arbetstagare och arbetsgivare) om att hitta en gemensam lösning där samtliga parter fått ut något från förhandlingen som är fördelaktig för dem. Att endast begära något orimligt utan motprestation eller bara säga nej är inte en konstruktiv lösning och kan säkerligen inte kallas en förhandling.

En annan typ av förhandling är tecknandet av kollektivavtal, vilket är en aktuell fråga mellan IF Metall och Tesla. Genom att arbetsgivaren tecknar ett kollektivavtal får personalen bland annat tryggare arbetsvillkor, försäkringar och pensionsavtal. Medan företaget får försäkringar och fredsplikt, där personal inte får strejka under tiden kollektivavtalet löper.

Kollektivavtalet är en lägsta nivå som gäller alla som är anslutna. IF Metall och arbetsgivare kan gemensamt förhandla om förbättringar på just den aktuella arbetsplatsen.

Ledordet är förhandlingar. Det är så vi får bra, säkra, effektiva och trivsamma arbetsplatser. Hoppas du jobbar på en bra arbetsplats där företaget förhandlar med IF Metall och är kompromissvilligt. Att de har kollektivavtal så även du får en tryggare arbetsplats och en bättre pension när det är dags att bli pensionär.

Anslagstavlan

Är du intresserad av att lära dig mer om de fackliga politiska frågorna är du välkommen på vår utbildning som erbjuds den 4-5/mars samt den 8/maj 2024. Vid det senare tillfället besöker vi riksdagen. Utbildningen håller vi på avdelningen Bettorpsgatan 10 i Örebro. Anmäl dig genom din studieorganisations, eller avdelningen på 019-19 93 50, e-post orebrolan@ifmetall.se.

TIPSA OSS!

Har din arbetsplats gjort något extra positivt för er medlemmar som ni vill berätta för oss andra medlemmar? Kontakta avdelningen för att berätta och visa upp just din arbetsplats här i tidningen. Hälsningar Kommunikationskommittén

Gå en kostnadsfri studiecirkel hos ABF!

Du vet väl om att du som medlem i IF Metall Örebro län kan få kursavgiften betald när du anmäler dig till en studiecirkel hos ABF Örebro län?

Du väljer själv vilken cirkel du vill gå och kontaktar direkt din studieorganisations eller ringer avdelningen på tel: 019-19 93 59

Kursavgiften betalar avdelningen, max 1000 kr/termin. Ej material. Kurslitteratur till basämnen får du ersättning för, dock max 500kr. Detta gäller så länge pengarna räcker i den avsatta potten. Du måste närvara 75% av kurstiden.

Här hittar du aktuella studiecirkel och kurser:

[www.https://www.abf.se/orebrolan](https://www.abf.se/orebrolan)

När grönsakslandet möter kycklingfilén uppstår magi

I dag tillagar vi kycklingfilé med klyftpotatis och grönsaker i ugn. Vi gör en maträtt som min dotter gillar. Vi tar rätt på lite från vad som kommit ur trädgårdslandet, men det finns att köpa också om man föredrar det.

Kycklingfilé 750 g (3 - 4 portioner)
4 st stora potatisar
3 st rödlökar
6 st morötter
1 st spetspaprika
1/2 tsk salt
1/2 tsk peppar
1/2 tsk vitlöksalt
1 - 2 dl grillolja
1/2 dl rapsolja

Gör så här:

Ta fram en större skål/bunke, långpanna, kniv samt stekpanna med lock eller annan panna som har lock.

Skala potatisen, morötterna, paprikan samt lökarna.

Skär potatisen och grönsaker i klyftor/bitar så stora som du vill ha, lägg allt därefter i stor bunke och blanda med olja, salt, peppar, vitlöksalt.

Lägg upp i långpanna, med bakplåtspapper om du vill ha det, in i ugnen ca 45 min i 225 grader.

Tiden kan variera efter storlek och vilken ugn du har, så håll lite koll efter 30 min.

Ta fram kycklingfilébitarna och tina. De

HÅKANS KÖK

Håkan Sääf

behöver inte vara helt tinade och det går ju lika bra med färska om du vill.

Lägg kycklingfiléerna i en stekpanna med olja och salta och peppra. Låt de steka på svag värme i ca 15 min så de blir helt tinade och genomstekta, gärna med lock så blir det saftigare. För att få stekyta och lite färg höj värmen och pensla på grilloljan. Vänd och pensla flera gånger.

Serveras bäst med bearnaisesås och mangorajasås och gärna lite vitlöksbröd.

DU KANSKE HAR RABATT ATT HÄMTA!

Boendeförsäkring

Har man hem och villaförsäkring via medlemskapet och Folksam så kanske du glömt aktivera en rabatt.

På "Mina sidor" på Folksam, finns en aktiveringsrabatt som man kan trycka på för att aktivera rabatten. Kolla även med din respektive, då denne kan ha det via sitt LO-förbund.

Logga in på "Mina sidor" och se om du har en aktiveringsrabatt.

Löser du Sudoku?

Sudoku uppfanns i USA i slutet av 1970-talet, men vann då ingen popularitet. På 1980-talet introducerades det i Japan där det också fick sitt namn, sudoku ("ensam siffra"). Det gäller att placera in siffrorna 1 till 9 på ett sådant sätt att varje vågrät rad, lodrät rad innehåller varje siffra exakt en gång. Facit finns på sidan 2.

	3			5			1	
9	2	1		4				
4								
	8							5
7	1				2	3		
			3		8	1	6	
3	4	9				2		8
	6		7				3	
8	7							

Aktuellt i avdelningen december–februari 2023 Reservation för ev ändringar. Se: ifmetall.se/orebrola

DECEMBER

- 21 Gemensam kommittéträff
- 21 Avdelningsstyrelsemöte

JANUARI

- 12 Arbetsutskott
- 23 Försäkringskommitté
- 26 Avdelningsstyrelsemöte
- 31 Miljökommitté

FEBRUARI

- 1 Fackligpolitisk konferens
- 9 Arbetsutskott
- 22 Avdelningsstyrelsemöte

Öppettider under Jul- och Nyårshelgen 2023-2024:

V52		V1	
Måndag	Stängt	Måndag	Stängt
Tisdag	Stängt	Tisdag	8.00-12.00
Onsdag	8.00-12.00	Onsdag	samt 13.00-15.00
	samt 13.00-15.00	Torsdag	8.00-12.00
Torsdag	8.00-12.00	Torsdag	samt 13.00-15.00
	samt 13.00-15.00	Torsdag	8.00-12.00
Fredag	8.00-12.30	Fredag	samt 13.00-15.00
		Fredag	8.00-12.00

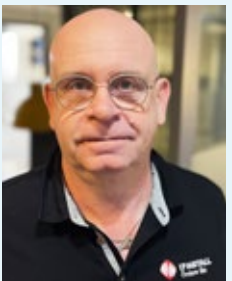

KUGGAT

Hur tänker du om EU-valet och kommer du att göra din röst hörd?

Jan Jones,
 Hasselforsgården
 – Viktigt, EU bestämmer mycket t.ex. veckovila och andra direktiv vi blir berörda av.

Tommy Eklund,
 Stellana
 – Jag kommer självklart att rösta, jag värnar om den svenska modellen och därför är det viktigt för mig vilka som vi har som representanter i EU.

MEDLEMSKRYSSET

Gratis kryssvinnare!

Vinnare av lotter för rätta lösningar av "medlemskrysset" nr 3 2023 är:
 Giuseppe Belotti, Nora, Ing-Britt Larson, Glanshammar, Göran Gustafsson, Laxå.
 Lösningar på detta kryss vill vi ha senast den 1 februari 2024. Det går bra att lämna lösningar till klubben eller ombudet på din arbetsplats. OBS! Endast medlemmar deltar i utlotningen av lotter.

Lösningen insänd av
 Namn:.....
 Adress:.....
 Postnr:.....
 Ort:.....

KAN MAN SÄVÄL MAT SOM ERBJUDANDEN	BILD-HUGGARVERKET	SÖKER BYTEN FRÅN SKYN	KLÄDES-PLAGG	LEKMAN	SUPPOR-TER INTE SÅ VANLIGA	
DEN DANSAR PÅ VÅREN						
BITTER OCH BESK						SLÅS DET FRÅN MED KLUBBA
HAR MÅNGA OSÄKRA						
			MER DRES-SERAD		FÖRDE-LADE	
	MAGNUS SOM VAR KUNG I BAREN	PUSS	HÅLLA LÅDA	HÄNDER	HÄLSA	FÅR FRAM SVARET
						LEASAR FOG PÅ BÅT
						TITTA GÅTFULLHETEN
						VILL ETT LAG MOT-STÅN-DARNA
KAN ÅSTAD-KOMMAS						AVKROK MATTA
				GODIS OCH GUD		
LASSO		MYNT			GÅR I JAPAN	
UTFORMA						DRAMA-TENDRA-PERI
				GÖR VÅL GRO-TESCO		
						VAJA